

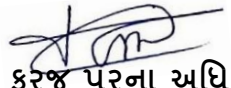

પરિપત્ર:

ભક્તકવિ નરસિંહ મહેતા યુનિવર્સિટીની આર્ટસ વિદ્યાશાખાનાં અભ્યાસક્રમ ચલાવતી તમામ સંલગ્ન કોલેજોનાં આચાર્યશ્રીઓને સવિનય જણાવવાનું કે આર્ટસ વિદ્યાશાખા હેઠળનો NEP-૨૦૨૦ અંતર્ગત ગુજરાતી વિષય સેમેસ્ટર-૬નો અભ્યાસક્રમ આ સાથે સામેલ છે.

માનનીય કુલપતિશ્રીની મંજૂરી અનુસાર સદર અભ્યાસક્રમ શૈક્ષણિક વર્ષ જુન, ૨૦૨૫ થી અમલવારી કરવાની રહે છે. આર્ટસ વિદ્યાશાખાનાં અભ્યાસક્રમ ચલાવતી તમામ સંલગ્ન કોલેજો ધ્વારા તેની અમલવારી કરવા જણાવવામાં આવે છે.

ખાસ ફરજ પરના અધિકારી
(એકેડેમિક)

ક્રમાંક/બીકેએનએમયુ/ એકેડેમિક/૭૪૪/૨૦૨૫

ભક્તકવિ નરસિંહ મહેતા યુનિવર્સિટી,

સરકારી પોલીટેકનિક કેમ્પસ,

ભક્તકવિ નરસિંહ મહેતા યુનિવર્સિટી રોડ,

ખડીયા, જૂનાગઢ-૩૬૨૨૬૩

તા.૦૩/૧૧/૨૦૨૫

પ્રતિ,

- ભક્તકવિ નરસિંહ મહેતા યુનિવર્સિટી સંલગ્ન આર્ટસ વિદ્યાશાખાનાં અભ્યાસક્રમો ચલાવતી તમામ કોલેજોના આચાર્યશ્રીઓ તરફ....

નકલ સાદર રવાના:-

- માન.કુલપતિશ્રી/ કુલસચિવશ્રીનાં અંગત સચિવશ્રી.
- પરીક્ષા નિયામકશ્રી, ભક્તકવિ નરસિંહ મહેતા યુનિવર્સિટી, જૂનાગઢ

નકલ રવાના જાણ તથા યોગ્ય કાર્યવાહી અર્થે:

- સીસ્ટમ મેનેજરશ્રી, આઇ.ટી.સેલ વિભાગ (વેબસાઇટ ઉપર પ્રસિદ્ધ થવા અર્થે.)

BHAKTA KAVI NARSINH MEHTA UNIVERSITY
JUNAGADH

BOARD OF STUDIES

FACULTY OF ARTS

SYLLABUS FOR GUJARATI (HONOURS)

PROGRAMME (SEMESTER- VI)

EFFECTIVE FROM JUNE, 2025

BHAKTA KAVI NARSINH MEHTA UNIVERSITY
Syllabus of B.A. (Honors) as per NEP-2020
Faculty of Arts
Effective from June 2025
Subject: Gujarati
SEMESTER- VI

SUMMARY OF THE SYLLABUS

Sem No.	Sr. No.	Category of Course	Title of the Paper	Course Level	Credit	Teaching Hrs.	SEE Marks	CCE Marks	Total Marks	Exam Duration
Sem-6	1	Major-14	અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ-૨	5.5	04	60	50	50	100	02:00 Hours
	2	Major-15	ભાષાવિજ્ઞાન- ૨	5.5	04	60	50	50	100	02:00 Hours
	3	Major-16	સાહિત્ય વિવેચનના સિદ્ધાંતો- ૨	5.5	04	60	50	50	100	02:00 Hours
	4	Minor-6	‘આદર્શ એકાંકી’ સં.સતિશ વ્યાસ	5.5	04	60	50	50	100	02:00 Hours

વ્યાપક હેતુઓ:

ભારત સરકાર અને યુનિવર્સિટી ગ્રાન્ટ કમિશનની નવી રાષ્ટ્રીય શિક્ષણનીતિ -૨૦૨૦ના માર્ગદર્શક સિદ્ધાંતો અને સૂચનોને અનુરૂપ બનાવવાના પ્રયત્નરૂપે ભક્તકવિ નરસિંહ મહેતા યુનિવર્સિટી,જૂનાગઢના ગુજરાતી વિષયના સ્નાતક કક્ષાના અભ્યાસક્રમનો આ મુસદ્દો તૈયાર કરવામાં આવ્યો છે.

1. વિદ્યાર્થીઓને સૌંદર્યશાસ્ત્ર તથા કળા વિષયક જાણકારી પ્રાપ્ત કરાવવી તેમજ સંશોધનાત્મક, વિવેચનાત્મક, તુલનાત્મક અને સર્જનાત્મક અભિગમ કેળવવો.
2. ગુજરાતી ભાષા-સાહિત્ય, ભારતીય સાહિત્ય,વિશ્વ સાહિત્યના જ્ઞાનની સાથે સાહિત્યનો સાંસ્કૃતિક –સામજિક સંદર્ભો પરિચય કરાવવો.
3. વિદ્યાર્થીઓમાં સ્વાધ્યાય પ્રવૃત્તિ વિકસાવવી અને એમના કૌશલ્યનો વિકાસ કરવો તેમજ ગુણવત્તાપૂર્ણ શિક્ષણ અને વિકાસ માટે ઉત્કૃષ્ટ કક્ષાના સંશોધનો પર ભાર મૂકવો.
4. વિદ્યાર્થી સમાજાભિમુખ બને,તેનામાં માનવપ્રેમ અને વિશ્વબંધુત્વની ભાવના કેળવાય તેવા પ્રયત્નો કરવા.
5. વિદ્યાર્થી પ્રાચીન હસ્તપ્રતો,શિલાલેખો વાંચતો –સમજતો થાય અને એમની એ દિશાની સંશોધન-સંપાદન અને સર્જનની અભિરુચિ કેળવાય તેવા પ્રયત્નો કરવા.
6. સ્પર્ધાત્મક તેમજ નેટ-સ્લેટ જેવી પરીક્ષા માટે વિદ્યાર્થીઓ સજ્જ બને તેમજ અધ્યયન કાર્યમાં બહુભાષિતા અને ભાષાની ભૂમિકાને પ્રોત્સાહન આપવું.
7. એકવીસમી સદીની પ્રગટ બનતી જ્ઞાનપ્રચુરતા તરફ વિદ્યાર્થીને જાગૃત કરી એમની વ્યવસાયિક સજ્જતા કેળવવી તથા સર્જનાત્મક અને વિવેચન ક્ષમતાનો વિકાસ કરવો
8. વિદ્યાર્થીઓ ભાષા અને સાહિત્યનો અભ્યાસ કરે, તેમનામાં માનવ સંવાદિતા અને માનવ એકતાની ભાવના ખીલવવા માટે સાહિત્ય કઈ રીતે કડી રૂપ બને ! તેની પ્રતીતિ કરાવવી.
9. માતૃભાષાનો મહિમા સમજાવી તેના ચિત્-હૃદયમાં માતૃભાષા પ્રત્યે આદર અને ગૌરવની લાગણી પ્રગટાવવી. શૈક્ષણિક આયોજન અને પ્રબંધનમાં ટેકનોલોજીના ઉપયોગ પર ભાર મૂકવો
10. વિદ્યાર્થીઓ ભારતીયતા ,ભારતીય સંસ્કૃતિથી પરિચિત થાય એવો સઘન પ્રયત્ન કરવો.તેઓ ભાષાના માધ્યમથી પ્રાદેશિક ઇતિહાસને જાણે એવા ગ્રંથોનો સમાવેશ કરવો.
11. વિદ્યાર્થીઓમાં નૈતિકતા ,માનવીય અને બંધારણ મૂલ્યો જેવા કે સહાનુભૂતિ, સૌજન્ય, બીજું માટે સન્માન સ્વચ્છતા, લોકશાહીની ભાવના, સેવાની ભાવના, સાર્વજનિક સંપત્તિ પ્રત્યે સન્માન, વૈજ્ઞાનિક અભિગમ, સ્વતંત્રતા, જવાબદારી, બહુલતાવાદ, સમાનતા અને ન્યાયના ગુણોનો વિકાસ થાય એવા પ્રયાસો કરવા.

Course Level	5.5		Internal Marks	50
Programme	U.G.		External Marks	50
Semester	6 (૭)		Practical Internal	
Course Type	Major-14		Practical External	
Course Credit	4		Prac. Ext. Exam Time	
Teaching Hours	60		Total	100
Course Code			Exam Duration	02:00 Hrs
Course Title	અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ-૨			

COURSE OBJECTIVE:

- આ પ્રશ્નપત્રના અભ્યાસથી વિદ્યાર્થીઓ અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યના જુદાજુદા યુગોથી પરિચિત થશે. તેમજ વિદ્યાર્થીઓ અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યના જુદાજુદા સર્જકો અને કૃતિઓથી પરિચિત થશે. સ્વરૂપોના સ્થિત્યાંતરોથી પરિચિત થશે.
- આ પ્રશ્નપત્રના અભ્યાસથી વિદ્યાર્થીઓ જુદાજુદા યુગમાં સાહિત્યના થયેલા ખેડાણને સમજશે.
- આ પ્રશ્નપત્રના અભ્યાસથી વિદ્યાર્થીઓ સર્જકોએ લખેલ સાહિત્ય સ્વરૂપની કૃતિઓનો અભ્યાસ કરશે.

COURSE OUTCOME:

- વિદ્યાર્થીઓ અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યના વિવિધ યુગોની જાણકારી પ્રાપ્ત કરશે.
- વિદ્યાર્થીઓ ગાંધીયુગ, અનુગાંધીયુગ અને આધુનિકયુગના વિવિધ સર્જકોના જીવન અને એમની સાહિત્યસેવાનો પરિચય મેળવશે
- વિદ્યાર્થીઓ ગાંધીયુગ, અનુગાંધીયુગ અને આધુનિકયુગની મહત્વની કૃતિઓ વિશે વિગતે માહિતી પ્રાપ્ત કરશે.
- વિદ્યાર્થીઓ ગાંધીયુગ, અનુગાંધીયુગ અને આધુનિકયુગને ઘડનારા સામાજિક રાજકીય, સાંસ્કૃતિક પરિબળો, સાહિત્ય ક્ષેત્રે થયેલા નવપ્રસ્થાનો અને પ્રદાનોથી પરિચિત થશે.

TEACHING PEDAGOGY:

- ઇન્ટરેક્ટિવ ક્લાસરૂમ સત્ર, જૂથ ચર્ચા, પરિસંવાદ, પ્રદર્શન-સંબંધિત કાર્યો, ફિલ્ડવર્ક, પ્રોજેક્ટ અથવા અન્ય કોઈપણ પદ્ધતિઓનો ઉપયોગ કરી શકાય છે.
- શિક્ષણ અને શીખવાની પ્રક્રિયાને અસરકારક અને રસપ્રદ બનાવવા માટે મલ્ટિમીડિયા ઉપકરણ અને અન્ય સંબંધિત સાધનો અને આધુનિક તકનીકનો ઉપયોગ કરવો જોઈએ

COURSE CONTENTS:

Sem	Unit No.	Title of the Unit and the Topics	Teaching Hours
6	1	૧.ગાંધીયુગના પ્રેરકબળો અને તેની વિશેષતાઓ. ૨.અનુગાંધીયુગના પ્રેરકબળો અને તેની વિશેષતાઓ. ૩.આધુનિકયુગના પ્રેરકબળો અને તેની વિશેષતાઓ.	15
	2	સર્જકલક્ષી અભ્યાસ: ૧. ઉમાશંકર જોશી : કવિ, એકાંકીકાર અને વિવેચક ૨. ઝવેરચંદ મેઘાણી કવિ,લોકસાહિત્યના સંશોધક -સંપાદક. ૩. દર્શક : નવલકથાકાર. ૪. સુરેશજોશી: કવિ અને નવલિકાકાર.	15
	3	કૃતિલક્ષી અભ્યાસ: ૧.પૃથિવી વલ્લભ ૨.સત્યના પ્રયોગો ૩,માનવીની ભવાઈ ૪.ધ્વનિ ૫.અમૃતા	15
	4	સ્વરૂપલક્ષી અભ્યાસ : (ઉદભવ અને વિકાસ) ૧.ગીત,૨ .ગઝલ,૩.સોનેટ, ૪.ખંડકાવ્ય સાહિત્યિક પ્રવૃત્તિ પરિચય: ૧. નારીસર્જકોનું આધુનિક સાહિત્યમાં પ્રદાન. ૨. ગુજરાતી વિવેચન પ્રવૃત્તિ.	15

REFERENCE BOOKS:

ક્રમ	ગ્રંથ	લેખક –પ્રકાશક
૧	ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ ૩-૪-૫`	ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ
૨	સાહિત્યકોશ અર્વાચીનકાળ	ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ
૩	અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ	ધીરુભાઈ ઠાકર
૪	અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ	પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ
૫	ગુજરાતી નવલકથા	રઘુવીર ચૌધરી
૬	ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ	રમેશ ત્રિવેદી
૭	ગુજરાતી નાટક	સતીશ વ્યાસ
૮	મહિપતરામ ગ્રંથાવલી	ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમી
૯	અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યની વિકાસરેખા	ધીરુભાઈ ઠાકર
૧૦	આધુનિક કવિતા	ભોળાભાઈ પટેલ
૧૧	ગુજરાતી કાવ્યપ્રકારો	ડોલરરાય માંકડ
૧૨	સ્વરૂપ સન્નિધાન	સુમન શાહ
૧૩	સોનેટ શિલ્પ અને સર્જન	ભાનુપ્રસાદ પંડ્યા
૧૪	સુરેશ જોષીથી સુરેશ જોશી	સુમન શાહ
૧૫	સાહિત્યિકવાદ	અમૃતલાલ યાજ્ઞિક
૧૬	ખંડકાવ્ય : સ્વરૂપ અને વિકાસ	ચિનુ મોદી

BHAKTA KAVI NARSINH MEHTA UNIVERSITY
Syllabus of B.A. (Honors) as per NEP-2020
Faculty of Arts
Effective from June 2025
Subject: Gujarati
SEMESTER- VI

INTERNAL EVALUATION SCHEME		
1	Mid Semester Exam (Mandatory)	25
2	Class Test	05
3	Open book exam/test	05
4	Open note exam/test	05
5	Self-test/ Online test	05
6	Essay/Article writing	05
7	Quizzes/Objective test	05
8	Class assignment	05
9	Home assignment	05
10	Reports Writing	05
11	Research/Dissertation	05
12	Case Studies	05
13	Viva/Oral exam	05
14	Group Discussion	05
15	Role Play	05
16	Paper presentation/Seminar	05
17	Language Lab work	05
18	Interview	05
19	Craft work	05
20	Co-curricular work	05
21	Field Assignment	05
22	Poster Presentation	05
23	Attendance	05
24	Project Work	05
Total		50

Note: Sr.No.1 is mandatory. Select any five from Sr.No.2 to 23.

Each Contains five marks. Student should secure 18 Marks for passing in internal Exam.

PAPER STYLE:

EXTERNAL ASSESSMENT BY UNIVERSITY		
Que. No.	Particulars	Marks
Que-1	(A) Essay Type Question. (From Unit One)	(10)
	OR	
	(B) Essay Type Question. (From Unit One)	
Que-2	(A) Essay Type Question. (From Unit Two)	(10)
	OR	
	(B) Essay Type Question. (From Unit Two)	
Que-3	(A) Essay Type Question. (From Unit Three)	(10)
	OR	
	(B) Essay Type Question. (From Unit Three)	
Que-4	(A) Essay Type Question. (From Unit Four)	(10)
	OR	
	(B) Essay Type Question. (From Unit Four)	
Que-5	Short Notes. (2/4) (From Any Unit)	(10)

Course Level	5.5		Internal Marks	50
Programme	U.G.		External Marks	50
Semester	6 (૭)		Practical Internal	
Course Type	Major-15		Practical External	
Course Credit	4		Prac. Ext. Exam Time	
Teaching Hours	60		Total	100
Course Code			Exam Duration	02:00 Hrs
Course Title	ભાષા વિજ્ઞાન-૨			

COURSE OBJECTIVE:

- આ પ્રશ્નપત્રના અભ્યાસથી વિદ્યાર્થીઓ ભારત-યુરોપીય ભાષાકુળનો વિગતે પરિચય મેળવશે
- આ પ્રશ્નપત્રના અભ્યાસથી વિદ્યાર્થીઓ ભારતીય આર્યભાષાના વિકાસના ત્રણેય તબક્કાના નિર્દેશ સાથે પરિચય પામશે.
- આ પ્રશ્નપત્રના અભ્યાસથી વિદ્યાર્થીઓ ગુજરાતી ભાષાનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ ત્રણે ભૂમિકાના મહત્વના ભાષાકીય લક્ષણોનો પરિચય પામશે તેમજ વિદ્યાર્થીઓ ગુજરાતી ભાષાના શબ્દભંડોળ અને વ્યાકરણનો અભ્યાસ કરશે.

COURSE OUTCOME:

- વિદ્યાર્થીઓ ભાષાનો માનવ વ્યવહારમાં સમજપૂર્વક ઉપયોગ કરતા શીખશે વિદ્યાર્થીઓ માન્ય ભાષા અને બોલીના સામ્ય અને ભેદને સમજશે. વિદ્યાર્થીઓ ગુજરાતી તત્સમ, તદ્ભવ, દેશ્ય, પરપ્રાંતીય અને પરદેશી શબ્દોનો પરિચય મેળવશે.
- વિદ્યાર્થીઓ ભારતના વિવિધ ભાષાકુળોથી પરિચિત થશે.

TEACHING PEDAGOGY:

- ઇન્ટરેક્ટિવ ક્લાસરૂમ સત્ર, જૂથ ચર્ચા, પરિસંવાદ, પ્રદર્શન-સંબંધિત કાર્યો, ફિલ્ડવર્ક, પ્રોજેક્ટ અથવા અન્ય કોઈપણ પદ્ધતિઓનો ઉપયોગ કરી શકાય છે.
- શિક્ષણ અને શીખવાની પ્રક્રિયાને અસરકારક અને રસપ્રદ બનાવવા માટે મલ્ટિમીડિયા ઉપકરણ અને અન્ય સંબંધિત સાધનો અને આધુનિક તકનીકનો ઉપયોગ કરવો

COURSE CONTENTS:

Sem	Unit No.	Title of the Unit and the Topics	Teaching Hours
6	1	૧.ભારત-યુરોપીય ભાષાકુળનો વિગતે પરિચય. ૨.ભારતીય આર્યભાષાના વિકાસના ત્રણ તબક્કાના નિર્દેશ સાથે પરિચય. ૩.ગુજરાતી ભાષાનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ -ત્રણ ભૂમિકાના મહત્વના ભાષાકીય લક્ષણોનો પરિચય.	15
	2	૧.ગુજરાતી શબ્દભંડોળ: (તત્સમ,તદભવ,દેશ્ય,પરપ્રાંતીય અને પરદેશી શબ્દો) ૨.વાક્યતંત્ર : ૧.પદક્રમ અને પદસંવાદની લાક્ષણિકતા ૨.વાક્યના પ્રકારો (કર્તરી,કર્મણી,પ્રેરક અને ભાવે) ૩.લિંગ વ્યવસ્થા: લિંગ વાચક પ્રત્યયો, લિંગભેદના અર્થો.	15
	3	૧.વચન વ્યવસ્થા: વચન વ્યક્ત કરવાની રીતો. 'ઓ' પ્રત્યયના વિનિયોગની ખાસિયતો બહુવચનના અર્થો. ૨.વિભક્તિ વ્યવસ્થા : (અનુગોના વિવિધ અર્થોની જાણકારી અપેક્ષિત છે.) ક્રિયાવિશેષણો, સંયોજકો, નિપાતો.	15
	4	૧.અંગસાધક પ્રત્યયો: પૂર્વપ્રત્યય અને પરપ્રત્યય. ૨.સમાસ રચના: તત્પુરુષ, કર્મધારય, ઉપપદ, બહુવ્રિહી.	15

REFERENCE BOOKS:

ક્રમ	ગ્રંથ	લેખક –પ્રકાશક
૧	ભાષા પરિચય અને ગુજરાતી ભાષાનું સ્વરૂપ	જયંત કોઠારી
૨	ગુજરાતી ભાષાના દ્વિરૂક્ત પ્રયોગો	પ્રભાશંકર તેરૈયા
૩	ગુજરાતી ભાષાના નામીક સમાસો	જે.સી.દવે
૪	ગુજરાતી ભાષાના અંગસાધક પ્રત્યયો	ભિમિ દેસાઈ
૫	રૂપશાસ્ત્ર : એક પરિચય	ભિમિ દેસાઈ
૬	ધ્વનિસ્વરૂપની વિભાવના અને વિકાસ	ભરત મોદી
૭	ભાષાનો વૈજ્ઞાનિક વિકાસ	યોગેન્દ્ર વ્યાસ
૮	ભાષાવિજ્ઞાન	રમેશ ત્રિવેદી
૯	ધ્વનિવિજ્ઞાન અને ધ્વનિ પરિવર્તન	પ્રબોધ પંડિત
૧૦	ભાષા વિવેક	ભાષા નિયામકની કચેરી
૧૧	ગુજરાતી ભાષાનું ઐતિહાસિક વ્યાકરણ	હરિવલ્લભ ભાયાણી
૧૨	ગુજરાતી વાક્યરચના	અરવિંદ ભંડારી
૧૩	ગુજરાતી વ્યાકરણમાં પરિવર્તન	કે.કા.શાસ્ત્રી
૧૪	ભાષા અને ગુજરાતી ભાષા	કે.કા.શાસ્ત્રી
૧૫	ભાષાની ઉત્પત્તિ અને મુખ્ય ભાષાકુળો	હરિવલ્લભ ભાયાણી
૧૬	ગુજરાતી ભાષાના વિધાયક પરિબળો	પ્રબોધ પંડિત
૧૭	ભાષાવિજ્ઞાન	કે.બી.વ્યાસ
૧૮	ભાષાશાસ્ત્રની કેડીએ	ભિમિ દેસાઈ

BHAKTA KAVI NARSINH MEHTA UNIVERSITY
Syllabus of B.A. (Honors) as per NEP-2020
Faculty of Arts
Effective from June 2025
Subject: Gujarati
SEMESTER- VI

INTERNAL EVALUATION SCHEME		
1	Mid Semester Exam (Mandatory)	25
2	Class Test	05
3	Open book exam/test	05
4	Open note exam/test	05
5	Self-test/ Online test	05
6	Essay/Article writing	05
7	Quizzes/Objective test	05
8	Class assignment	05
9	Home assignment	05
10	Reports Writing	05
11	Research/Dissertation	05
12	Case Studies	05
13	Viva/Oral exam	05
14	Group Discussion	05
15	Role Play	05
16	Paper presentation/Seminar	05
17	Language Lab work	05
18	Interview	05
19	Craft work	05
20	Co-curricular work	05
21	Field Assignment	05
22	Poster Presentation	05
23	Attendance	05
24	Project Work	05
Total		50

Note: Sr.No.1 is mandatory. Select any five from Sr.No.2 to 23.

Each Contains five marks. Student should secure 18 Marks for passing in internal Exam.

PAPER STYLE:

EXTERNAL ASSESSMENT BY UNIVERSITY		
Que. No.	Particulars	Marks
Que-1	(A) Essay Type Question. (From Unit One)	(10)
	OR	
	(B) Essay Type Question. (From Unit One)	
Que-2	(A) Essay Type Question. (From Unit Two)	(10)
	OR	
	(B) Essay Type Question. (From Unit Two)	
Que-3	(A) Essay Type Question. (From Unit Three)	(10)
	OR	
	(B) Essay Type Question. (From Unit Three)	
Que-4	(A) Essay Type Question. (From Unit Four)	(10)
	OR	
	(B) Essay Type Question. (From Unit Four)	
Que-5	Short Notes. (2/4) (From Any Unit)	(10)

Course Level	5.5		Internal Marks	50
Programme	U.G.		External Marks	50
Semester	6 (૭)		Practical Internal	
Course Type	Major-16		Practical External	
Course Credit	4		Prac. Ext. Exam Time	
Teaching Hours	60		Total	100
Course Code			Exam Duration	02:00 Hrs
Course Title	સાહિત્ય વિવેચનના સિદ્ધાંતો -૨			

COURSE OBJECTIVE

- આ પ્રશ્નપત્રના અભ્યાસથી વિદ્યાર્થીઓ સાહિત્યના સિદ્ધાંતોનો પરિચય મેળવશે જે તેને સાહિત્યની કૃતિઓને સમજવામાં મદદરૂપ થશે.
- આ પ્રશ્નપત્રના અભ્યાસથી વિદ્યાર્થીઓ સાહિત્યના પ્રયોજનો કાવ્યહેતુ, શક્તિ, નિપૂર્ણતા, અભ્યાસ સર્જનની પ્રક્રિયા : અનુભૂતિનું સાહિત્યમાં રૂપાંતર અભિધા, લક્ષણા વ્યંજના અને સાધારણીકરણ, અભિવ્યક્તિ અને પ્રત્યાયનને સમજશે.

COURSE OUTCOME

- વિદ્યાર્થીઓ સાહિત્યના વિવિધ પ્રયોજનોનો અભ્યાસ કરશે.
- વિદ્યાર્થીઓ અભિધા, લક્ષણા અને વ્યંજના. લક્ષણાના પ્રકારો. સાધારણીકરણ, અભિવ્યક્તિ અને પ્રત્યાયન અંગે અભ્યાસ કરશે જે તેને સાહિત્ય કૃતિને સમજવામાં મદદરૂપ થશે.
- વિદ્યાર્થીઓ સાહિત્યના વિવેચકના ગુણો -સજ્જતા વિષે પરિચિત થશે.

TEACHING PEDAGOGY:

- ઇન્ટરેક્ટિવ ક્લાસરૂમ સત્ર, જૂથ ચર્ચા, પરિસંવાદ, પ્રદર્શન-સંબંધિત કાર્યો, ફિલ્ડવર્ક, પ્રોજેક્ટ અથવા અન્ય કોઈપણ પદ્ધતિઓનો ઉપયોગ કરી શકાય છે.
- શિક્ષણ અને શીખવાની પ્રક્રિયાને અસરકારક અને રસપ્રદ બનાવવા માટે મલ્ટિમીડિયા ઉપકરણ અને અન્ય સંબંધિત સાધનો અને આધુનિક તકનીકનો ઉપયોગ કરવો જોઈએ.

COURSE CONTENTS:

Sem	Unit No.	Title of the Unit and the Topics	Teaching Hours
6	1	૧.સાહિત્યના પ્રયોજનો. ૨.કાવ્ય હેતુ : (શક્તિ, નિપૂર્ણતા, અભ્યાસ) ૩. સર્જનની પ્રક્રિયા: અનુભૂતિનું સાહિત્યમાં રૂપાંતર.	15
	2	૧.શબ્દશક્તિ :અભિધા,લક્ષણા અને વ્યંજના. ૨.લક્ષણાના પ્રકારો. સાધારણીકરણ. ૩.અભિવ્યક્તિ અને પ્રત્યાયન.	15
	3	૧.ભાવન અને વિવેચન. ૨.વિવેચનના પ્રયોજનો. ૩.વિવેચનનું કાર્યક્ષેત્ર.	15
	4	૧.વિવેચકના ગુણો: સજ્જતા. ૨.સાહિત્યમાં ઔચિત્ય. ૩.વિવેચનની પદ્ધતિઓ. (ઐતિહાસિક, કૃતિલક્ષી, કર્તાલક્ષી, તુલનાત્મક, સિદ્ધાંતલક્ષી વિવેચન)	15

REFERENCE BOOKS:

ક્રમ	ગ્રંથ	લેખક –પ્રકાશક
૧	કલામીમાંસા	સુમન શાહ
૨	સાહિત્ય વિવેચનના સિદ્ધાંતો	પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ
૩	છંદ અને અલંકાર	દક્ષેશ ઠાકોર
૪	અલંકાર પરિચય	ચીમનલાલ ત્રિવેદી
૫	સાહિત્ય વિવેચનના સિદ્ધાંતો	મણિલાલ પટેલ
૬	સાહિત્ય વિવેચન	બેચરભાઈ પટેલ
૭	સાહિત્યની અવધારણા	એચ.ડી.મોરી અને અન્ય
૮	સાહિત્ય વિવેચનના સિદ્ધાંતો	નગીનદાસ પારેખ
૯	ભારતીય કાવ્યસિદ્ધાંત	જયંત કોઠારી
૧૦	રસસિદ્ધાંત : એક પરિચય	પ્રમોદકુમાર પટેલ
૧૧	અભિનવનો રસ વિચાર અને બીજા લેખો	નગીનદાસ પારેખ
૧૨	ભારતીય સાહિત્યશાસ્ત્ર	ગણદેશ પાંડે
૧૩	ભારતીય સાહિત્ય વિચાર મંજુસા	બેટાઈ-કંસારા
૧૪	સાહિત્ય મીમાંસા	જૈમિની શાસ્ત્રી

BHAKTA KAVI NARSINH MEHTA UNIVERSITY
Syllabus of B.A. (Honors) as per NEP-2020
Faculty of Arts
Effective from June 2025
Subject: Gujarati
SEMESTER- VI

INTERNAL EVALUATION SCHEME		
1	Mid Semester Exam (Mandatory)	25
2	Class Test	05
3	Open book exam/test	05
4	Open note exam/test	05
5	Self-test/ Online test	05
6	Essay/Article writing	05
7	Quizzes/Objective test	05
8	Class assignment	05
9	Home assignment	05
10	Reports Writing	05
11	Research/Dissertation	05
12	Case Studies	05
13	Viva/Oral exam	05
14	Group Discussion	05
15	Role Play	05
16	Paper presentation/Seminar	05
17	Language Lab work	05
18	Interview	05
19	Craft work	05
20	Co-curricular work	05
21	Field Assignment	05
22	Poster Presentation	05
23	Attendance	05
24	Project Work	05
Total		50

Note: Sr.No.1 is mandatory. Select any five from Sr.No.2 to 23.

Each Contains five marks. Student should secure 18 Marks for passing in internal Exam.

PAPER STYLE:

EXTERNAL ASSESSMENT BY UNIVERSITY		
Que. No.	Particulars	Marks
Que-1	(A) Essay Type Question. (From Unit One)	(10)
	OR	
	(B) Essay Type Question. (From Unit One)	
Que-2	(A) Essay Type Question. (From Unit Two)	(10)
	OR	
	(B) Essay Type Question. (From Unit Two)	
Que-3	(A) Essay Type Question. (From Unit Three)	(10)
	OR	
	(B) Essay Type Question. (From Unit Three)	
Que-4	(A) Essay Type Question. (From Unit Four)	(10)
	OR	
	(B) Essay Type Question. (From Unit Four)	
Que-5	Short Notes. (2/4) (From Any Unit)	(10)

Course Level	5.5		Internal Marks	50
Programme	U.G.		External Marks	50
Semester	6 (૭)		Practical Internal	
Course Type	Minor-6		Practical External	
Course Credit	4		Prac. Ext. Exam Time	
Teaching Hours	60		Total	100
Course Code			Exam Duration	02:00 Hrs
Course Title	‘આદર્શ એકાંકી’ સં.સતિશ વ્યાસ			

COURSE OBJECTIVE:

- આ કૃતિના અભ્યાસથી વિદ્યાર્થીઓ અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યના એકાંકી સાહિત્યથી પરિચિત થશે.
- આ પ્રશ્નપત્રના અભ્યાસથી વિદ્યાર્થીઓ એકાંકી સાહિત્ય સ્વરૂપનો પરિચય મેળવશે. અને સંપાદિત પસંદગીની કૃતિઓનો અભ્યાસ કરશે.
- આ પ્રશ્નપત્રના અભ્યાસથી વિદ્યાર્થીઓ ‘આદર્શ એકાંકી’ સં.સતિશ વ્યાસથી પરિચિત થશે.

COURSE OUTCOME:

- વિદ્યાર્થીઓ એકાંકી સાહિત્ય સ્વરૂપ જાણકારી પ્રાપ્ત કરશે અને અને સંપાદિત પસંદગીની કૃતિઓનો અભ્યાસ કરશે.
- આદર્શ એકાંકી સંપાદિત પસંદગીની કૃતિના સંદર્ભે એકાંકી સાહિત્ય સ્વરૂપને સમજશે.
- વિદ્યાર્થીઓ ગુજરાતી એકાંકી સાહિત્ય સ્વરૂપ અને લાક્ષણિકતાઓથી અવગત થશે.

TEACHING PEDAGOGY:

- ઇન્ટરેક્ટિવ ક્લાસરૂમ સત્ર, જૂથ ચર્ચા, પરિસંવાદ, પ્રદર્શન-સંબંધિત કાર્યો, ફિલ્ડવર્ક, પ્રોજેક્ટ અથવા અન્ય કોઈપણ પદ્ધતિઓનો ઉપયોગ કરી શકાય છે.
- શિક્ષણ અને શીખવાની પ્રક્રિયાને અસરકારક અને રસપ્રદ બનાવવા માટે મલ્ટિમીડિયા ઉપકરણ અને અન્ય સંબંધિત સાધનો અને આધુનિક તકનીકનો ઉપયોગ કરવો જોઈએ.

COURSE CONTENT

Sem	Unit No.	Title of the Unit and the Topics	Teaching Hours
6	1	૧.એકાંકી સાહિત્ય સ્વરૂપના વ્યાવર્તક લક્ષણો ૨.આદર્શ એકાંકી (પસંદગી)ના સંદર્ભે સમગ્રલક્ષી મૂલ્યાંકન	15
	2	૧.બારણે ટકોરાં-ઉમાશંકર જોશી (રસદર્શન) ૨.સોઈનું નાકું-જયંતિ દલાલ (રસદર્શન)	15
	3	૧.બાથટબમાં માછલી- લાભશંકર ઠાકર)રસદર્શન(૨.અશ્વત્થામા -મધુરાય)રસદર્શન(૩.હુકમ માલિક-ચિનુ મોદી)રસદર્શન(	15
	4	૧.કૃતિલક્ષી ટૂંકનોંધ - આસ્વાદ ૨.પૂર્વાપર સંદર્ભ	15
	આદર્શ એકાંકી' સ.સતિશ વ્યાસ (પસંદગીના એકાંકીઓ)		
	૧. બારણે ટકોરાં –ઉમાશંકર જોશી ૨. સોઈનું નાકું –જયંતિ દલાલ ૩. બાથટબમાં માછલી –લાભશંકર ઠાકર ૪. અશ્વત્થામા –મધુરાય ૫. હુકમ માલિક –ચિનુ મોદી		

BHAKTA KAVI NARSINH MEHTA UNIVERSITY**Syllabus of B.A. (Honors) as per NEP-2020****Faculty of Arts****Effective from June 2025****Subject: Gujarati****SEMESTER- VI****REFERENCE BOOKS:**

ક્રમ	ગ્રંથ	લેખક – પ્રકાશક
૧	ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ	ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ
૨	ગુજરાતી સાહિત્ય કોશ	ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ
૩	એકાંકી અને ગુજરાતી એકાંકી	સં.જયંત કોઠારી
૪	એકાંકી સ્વરૂપ અને વિકાસ	મફત ભાવસાર
૫	ગુર્જર એકાંકી	સં.રઘુવીર ચૌધરી
૬	સ્વરૂપ સન્નિધાન	સુમન શાહ
૭	એકાંકી સંચય ભાગ-૧-૨	વિનોદ અધ્વર્યુ
૮	સત્તર સાહિત્ય સ્વરૂપો	પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ
૯	અધિત પર્વભાગ ૧-થી ૫	ગુજરાતીનો અધ્યાપક સંઘ
૧૦	પાંચ એકાંકીકારો	ઇલ્યાસ આખલી
૧૧	સાહિત્ય સ્વરૂપો	કુંજ વિહારી મહેતા
૧૨	શૈલી અને સ્વરૂપ	ઉમાશંકર જોશી
૧૩	આદર્શ એકાંકી	સતિશ વ્યાસ

BHAKTA KAVI NARSINH MEHTA UNIVERSITY
Syllabus of B.A. (Honors) as per NEP-2020
Faculty of Arts
Effective from June 2025
Subject: Gujarati
SEMESTER- VI

INTERNAL EVALUATION SCHEME		
1	Mid Semester Exam (Mandatory)	25
2	Class Test	05
3	Open book exam/test	05
4	Open note exam/test	05
5	Self-test/ Online test	05
6	Essay/Article writing	05
7	Quizzes/Objective test	05
8	Class assignment	05
9	Home assignment	05
10	Reports Writing	05
11	Research/Dissertation	05
12	Case Studies	05
13	Viva/Oral exam	05
14	Group Discussion	05
15	Role Play	05
16	Paper presentation/Seminar	05
17	Language Lab work	05
18	Interview	05
19	Craft work	05
20	Co-curricular work	05
21	Field Assignment	05
22	Poster Presentation	05
23	Attendance	05
24	Project Work	05
Total		50

Note: Sr.No.1 is mandatory. Select any five from Sr.No.2 to 23.

Each Contains five marks. Student should secure 18 Marks for passing in internal Exam.

PAPER STYLE:

EXTERNAL ASSESSMENT BY UNIVERSITY		
Que. No.	Particulars	Marks
Que-1	(A) Essay Type Question. (From Unit One)	(10)
	OR	
	(B) Essay Type Question. (From Unit One)	
Que-2	(A) Essay Type Question. (From Unit Two)	(10)
	OR	
	(B) Essay Type Question. (From Unit Two)	
Que-3	(A) Essay Type Question. (From Unit Three)	(10)
	OR	
	(B) Essay Type Question. (From Unit Three)	
Que-4	(A) Essay Type Question. (From Unit Four)	(10)
	OR	
	(B) Essay Type Question. (From Unit Four)	
Que-5	Short Notes. (2/4) (From Any Unit)	(10)